

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Vnde venit in Iudæam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

ce etiam cum alteram partem excludunt. Vt cum in Andria dicitur seruulus habere aliud magis ex sese, & magis: hic excludit alteram partem. Cicero de amicitia, Veror ne magis inuidi, quam amici sit. Hic Tullium Beza sine dubio corrigit, dicerque. Potius inuidi quam amici dicendum fuisse. Ne & inuidi, & amici opus esse dicamus, cum inuidus, eius cui inuidet, non sit amicus. Sic 2. de Oratore. Magis mea facilitate, quam vlla alia culpa.

VERSUS 18.

Qui credit in eum, non indicatur, qui autem non credit, iam iudicatus est: quia non credit in nomine vnigeniti.

QVÆSTIO I.

Quomodo credens non indicatur, incredulus iudicatus est?

Indicari est damnari. §. 1. Iudicari hoc loco est condemnari. Fidelis non damnatur, quia causam salutis in se retinet. Incredulus iam damnatus est, non solum quia damnationis causas habet, sed etiam quia Iudicis misericordiam aspernatur. Syriace est *ܕܡܝܬܐ*, vt dixi, sed interpres, hic etiam vertit *damnari*. Qui autem credit non ideo securus est. fieri enim potest, vt incipiat non credere, vt fidem vnam amittat.

§. 2. Iam damnati sunt; quia causas damnationis in seipis habent, improbitatem perseverantem. Nam Christus vita & salus, non est causa mortis & exitii.

S. Hilarij sententia. Hilarius medios quosdam inter pios & impios facit quos putat iudicandos, & hos peccatores esse, sed non impios tamen, eo modo quo alios vocat impios, in Plal. 1. Verum omnes constat iudicandos etiam bonos, iudicio quo pramiorum magnitudo, & proportio designatur.

§. 3. Iudicium appellat sententiam damnationis, quæ iam concepta est, & dicta in eos qui non credunt. Duplex est autem non credentium status. Primus eorum qui non credunt, aliquando credituri: alter eorum qui non credunt, & in infidelitate sunt perseveraturi, quod discrimen in illis quoque, qui credunt, locum habet. Qui non credunt credituri, damnati sunt secundum presentem infidelitatem, absolventi cum crediderint; ceteri vero damnati nunquam absolventi, nam sententia iam dicta, legis vigore reos supplicio tradet.

Non soli infideles iudicati. Nec discrimen facit Christus inter infidelitatem & alia peccata, quod falso multi sunt interpretes suspicati: Nam etiam homicidæ, adulteri, quique aliis criminibus tenentur, iudicati sunt. De infidelitate ideo Christus Nicodemum instruit quod ille se alienum à damnabilibus culpis putaret, & necessarium esset, de fide vt salute per filium Dei consequenda, eum edocere. Tantum igitur abest, vt diuersam infidelitatis causam & aliorum peccatorum statuatur, vt potius ex paritate Nicodemo, quid expectandum illi sit, nisi credat, ostendat. Nam, quemadmodum, inquit, qui in legem Moysis delinquant, iam tum cum scelus concipiunt damnati sunt: causam enim damnationis habent, Dei etiam decreto pena & modus pena statutus, & nisi respiciant momento tantum executio differetur, ita etiam incredulus futurum, qui si perseverant quamuis mun-

do, vel iusti, vel honorati videntur, damnati sunt. Sic Roman. cap. 14. v. 25. Qui autem discernit, simandus, cauit, damnatus est.

QVÆSTIO II.

An omnis, qui male agit, oderit lucem?

§. 1. Aliquando perditissimi homines clara luce, publici & palam scelera committunt, vt de legibus vitiorum & is se triumphare demonstrent. alii etiam peccatorum vulnera reuelant, vt sanentur. Veritatem facere Hebræis est rectè, sincere agere.

Ad lucem venire est velle in publico esse, nolle celare facta. Natura autem ita comparati sunt, vt turpia facta celare pudor inbeat, præclara autem opera in Deo facta ad eius gloriam, aliorum salutem vulgari conueniat; neque enim hic agitur de hominum vanitate sua opera laudantium, aut ad ostentationem laborantium, alioqui ex Deo non essent, sed arrogantia humana. Syrus habet *ܕܡܝܬܐ* *ܕܡܝܬܐ* *ܕܡܝܬܐ*, quod odiosa, inimica, & quasi dicat, alienata, significat. Porro hic de hominum hypocrisis agitur, scelera sua celare satagentium, remedia odientium.

Vt non arguantur opera eius, quædam Græca exemplaria habent: *ܕܡܝܬܐ* *ܕܡܝܬܐ* *ܕܡܝܬܐ*, quod mala sunt.

§. 2. Qui opera bona facit, ad lucem venit, Deo enim probare se conatur, Deo enim laborat. Non quod rectè agat ante lucem acceptam ex natura, sed quod aliqua luce aspersus, porro in eam se inclinaret, magisque & magis illustretur.

VERSUS 22.

Post hac venit Iesus & discipuli eius in terram Iudeam & illic demorabatur cum eis, & baptizabat.

QVÆSTIO I.

Vnde venit in Iudeam?

§. 1. Nonnulli ex Galilæa venisse, plures Ierosolymis: hoc enim indicat orationis contextus, in Iudeam. Moris autem est, vt qui in vrbe aliqua celebri sunt, cum exeunt, in regionem illam ire dicantur, in qua ciuitas est; & qui in arce sunt, quæ intra vrbis moenia sita est, in urbem ire dicuntur. Alii malunt ideo dici, quod Ierusalim esset in tribu Benjamin, extra in tribum Iuda profectus sit. Alii in territorium Iudææ, seu agrum.

Vincit noster Iudeam à Benjamin distinguendo: Toletus sensum esse, quasi dicat, non est reuersus in Galilæam, sed mansit in Iudæa.

VERSUS 23.

Erat autem & Ioannes baptizans in Aennon iuxta Salim: quia aqua multe erant illic & veniebant & baptizabantur.

QVÆSTIO